

ODDER KOMMUNES

BØRNE- OG UNGEPOLITIK

FÆLLES ANSVAR
— SAMMEN OG PÅ TVÆRS

Odder
Kommune

FORORD

Vi er stolte af at præsentere
Odder Kommunes nye børne- og ungepolitik.

Børne- og ungepolitikken er for alle børn og unge i kommunen. Politikken retter sig mod 0-18 års området, men politikken grundlæggende værdier og børne- og ungesyn er også gennemgående i indsatsen overfor unge i en bredere aldersmæssig betragtning.

Politikken er blevet til gennem involvering af børn og unge, forældre, ledere og medarbejdere på børne- og ungeområdet, foreningslivet og andre aktører.

Det er væsentligt at understrege, at børne- og ungepolitikken ikke er en detaljeret opskrift. Politikken udgør den overordnede værdimæssige ramme, som skal danne fælles retning, helhed og sammenhæng i indsatsen på tværs af hele børne- og ungeområdet.

Politikken danner ramme om allerede eksisterende strategier og handleplaner på børne- og ungeområdet. Samtidig forventer byrådet at politikken fremadrettet omsættes – først og fremmest gennem dygtig ledelse – men også gennem udarbejdelse af nye strategier og handleplaner, som er mere konkrete og handlingsanvisende.

Børne- og ungepolitikken blev vedtaget af Byrådet den 20. maj 2019.

Uffe Jensen,
Borgmester

Lone Jakobi Sørensen,
Formand for Børne-, Uddannelses-
og Kulturudvalget

INDLEDNING

I Odder Kommune har vi høje ambitioner for alle børn og unge. Alle børn og unge skal gives de bedst mulige betingelser for læring, trivsel og udvikling. Målet er livsduelige børn og unge, der har det godt og gør det godt i livet – nu og på den lange bane.

Vores børn og unge er et fælles ansvar. Vi må give os hen til det fællesskab, som vi er en del af, og genopdage at vi har et ansvar og en opgave, som vi er sammen om. I Odder Kommune går vi sammen om børn og unges læring, trivsel og udvikling. Vi forebygger mistrivsel og modvirker eksklusion gennem stærke, inkluderende fællesskaber - alle børn skal være en del af fællesskabet.

Vi står for et tæt og smidigt samarbejde på tværs af kommunale afdelinger, forældre og andre aktører i barnets liv. Vi sætter barnet først og bringer alle væsentlige ressourcer i spil omkring barnet, for at skabe helhedsorienterede løsninger, der sikrer den røde tråd samt ro og stabilitet i barnets liv.

Vi samarbejder om at understøtte det gode liv for alle familier i Odder Kommune. Vi tror på, at den bedste indsats vi kan give, er den der gør familier i stand til at mestre eget familieliv. Gennem tidlig indsats, søger vi at undgå, at et problem vokser sig stort og uoverskueligt for barnet og familien. Den tidlige og rette indsats kan have livslang positiv effekt!

Det gode børneliv er et liv i balance – balance mellem at gøre og være. Børn og unge skal opleve at slå til og kunne leve op til hverdagens krav. Det er med til at styrke udviklingen af et sundt selvværd.

Derfor skal vi give børn og unge tid og mulighed for nærvær, ro og fordybelse.

Odder Kommunes Børne- og Ungepolitik skal favne alle børn og unge i Odder Kommune

Politikken skal danne fælles retning og styrke samarbejdet og sammenhængen på tværs af familier, kommunens almene tilbud og tilbud til børn og unge med særlige behov og deres familier. Med andre ord skal politikken understøtte helhed og sammenhæng i samarbejdet omkring alle indsatser over for børn, unge og deres familier.

Børne- og Ungepolitikken skal være med til at føre
byrådets 3 tværgående politikker ud i livet:

**POLITIK FOR
DET GODE LIV**

**POLITIK FOR
ØKONOMISK
BÆREDYGTIGHED**

**POLITIK FOR
VÆKST OG
UDVIKLING**

Desuden bygger Odder Kommunes børne- og ungepolitik på FN's Børnekonventions grundlæggende principper:

- **Sundhed**
- **Sikring af barnets interesser**
- **Retten til at udtrykke sine meninger**
- **Ligestilling og beskyttelse mod diskrimination**
- **Social sikkerhed**
- **Hvile og fritid**

Vision

Børne- og ungepolitikens vision er vores fælles overordnede retning. Visionen er dét der driver og motiverer os og dét vi rækker ud efter og stræber efter at opnå sammen:

“Livsduelige børn og unge, der inkluderer hinanden, og som hver især er en betydningsfuld del af fællesskabet”

Livsduelighed handler først og fremmest om at have det godt og gøre det godt i livet. Livsduelige børn og unge har glæde ved livet og håb for fremtiden, og de tør at forfølge drømme og ønsker.

En sund udvikling af livsduelighed beror på flere ting.

Alle børn og unge har brug for at være en del af fællesskabet. Med det menes, at barnet har deltagelsesmuligheder, og oplever sig som ligeværdig og betydningsfuld i fællesskabet. Livsduelighed handler også om at kunne mestre livet – at man kan lykkes i forhold til de krav og forventninger, der knytter sig til forskellige livsområder.

Mestring er også, på en konstruktiv måde, at kunne håndtere de udfordringer og den modgang, som livet også byder på - uden at miste en grundlæggende optimistisk og nysgerrig indstilling til tilværelsen.

Barnets livsduelighed styrkes, når barnet får mulighed for at udvikle sig og udfolde sit potentiale. Derfor har børn og unge brug for trygge miljøer, hvor de kan udforske, erfare og udvikle sig i mødet med passende udfordringer og krav.

Det er afgørende for udvikling af livsduelighed, at barnet oplever tryghed og nærhed i tilværelsen. Tryghed er en forudsætning for at turde handle og nogle gange fejle.

Med visionen for øje, arbejder vi målrettet for at alle børn og unge i Odder Kommune:

- **udfolder deres potentiale for læring, trivsel og udvikling**
- **har det godt og oplever en tryk tilværelse gennem nærhed og fællesskab**
- **er en del af og bidrager til inkluderende fællesskaber**
- **er medskabere af eget liv og fællesskabet**
- **lever et sundt og aktivt liv**

Livsduelighed skabes og udvikles gennem samspillet mellem et menneskes personlige, sociale og faglige egenskaber og kompetencer og kommer til udtryk gennem evnen til konstruktivt at håndtere udfordringer, til at fungere alene såvel som i fællesskaber og til at udvikle sig i mødet med omverdenen.

Livsduelighed udvikles og grundlægges i barnets tidlige leveår gennem tætte relationer til de nære omsorgspersoner i barnets liv. Men det er aldrig for sent – livsduelighed kan styrkes og udvikles i familien, i sociale netværk, i fritidslivet samt i institutions- og uddannelsesforløb gennem pædagogisk arbejde og gode relationer.

Børne- og Ungepolitikken er inddelt i 7 temaer, som tilsammen skal danne ramme for vores indsats og samarbejde, og som skal understøtte og konkretisere hvordan vi arbejder hen mod at realisere visionen. Temaerne beskriver de principper og leveregler, som er styrende for vores indsats, og som er en integreret del af vores tænkning og tilgang i det daglige.

1. Inkluderende Fællesskaber

Alle børn og unge har brug for at opleve sig som værdifulde og have deltagelsesmuligheder i fællesskabet. Børn udvikler sig, trives og lærer i relationer og i fællesskaber med andre børn og voksne.

I Odder Kommune skaber og udvikler vi bæredygtige og inkluderende fællesskaber, som styrker alle børns læring, udvikling og trivsel. Gode inkluderende fællesskaber er præget af, at alle børn respekterer og profiterer af forskelligheder og mangfoldighed - fællesskaber hvor ingen børn blot tolereres, men hvor alle deltager som ligeværdige medlemmer. Vores fællesskaber skal favne flest mulige børn og modvirke eksklusion. Jo tættere børn og unge er på det almene liv i skole, institution og i fritidslivet, jo bedre klarer de sig senere i livet.

Inkluderende fællesskaber er et fælles ansvar

Inkluderende fællesskaber er et fælles ansvar og ikke mindst forældre spiller en væsentlig rolle i forhold til at skabe en stærk inkluderende kultur. Voksne, der arbejder med børn og unge, understøtter forældre i at indgå som aktive medspillere i det inkluderende arbejde, og giver forældre viden om og blik for inkluderende fællesskaber og den gevinst der kan være i forskelligheden.

En kultur præget af et tæt og tillidsfuldt samarbejde med forældrene, skal medvirke til at der er åbenhed og dialog, når et barn har særlige behov. Åbenhed skaber forståelse, tolerance og indsigt i forældregruppen, hvilket styrker det enkelte barn og fællesskabet.

Alle børn og unge skal have lige adgang til Odder Kommunes fritids- og foreningsliv. De kommunale tilbud understøtter brobygning mellem familie og foreninger og samarbejder med foreningerne om at skabe gode inkluderende foreningsmiljøer.

2. Læring, udvikling, trivsel og dannelse

Vores børnesyn hviler på, at alle børn har potentialer. Det er vores opgave at spotte det enkelte barns ressourcer og understøtte at barnet opdager og udlever sit unikke potentiale og bliver så dygtig som det kan. Vi holder os for øje, at ambitionen om at barnet udlever sit fulde potentiale ikke har et endemål. Det er en progression og en bevægelse, som varer ved hele livet.

Lyst og vilje til at lære

Børns grundlæggende lyst til lege, skabe og lære skal bevares. Derfor skal vi møde og stimulere børns nysgerrighed og videbegær. Det gør vi bl.a. ved at skabe trygge og alsidige udviklingsmiljøer, som giver plads til og fremmer en eksperimenterende tilgang. Herved stimulerer vi børns lyst til at lære og modet til at kaste sig ud i nye udfordringer - og nogle gange fejle.

Forskellige børn – forskellige behov

Børn og deres forudsætninger er forskellige. Derfor er det et bærende princip for vores tilgang, at vi er konstant nysgerrige på hvad der skal til for at understøtte lige præcis det enkelte barns læring, udvikling og trivsel og dannelse. Vi skal være dygtige og kreative i forhold til at skabe nye, differentierede og fleksible løsninger, der tager afsæt i børnenes behov, evner og udviklingsmål. Heri ligger også at vi har modet til at gå nye veje og prøve ting af.

Vi har høje ambitioner for alle børn

Vi har fokus på, at det enkelte barn møder tilpasse krav og udfordringer. Det betyder at vi skal sikre, at alle børn kan mestre de kontekster, som hverdagen leves i. For hvis vi stiller børnene over for urealistisk høje krav, sker der ingen udvikling. Omvendt går barnets udvikling også i stå, hvis vi forventer for lidt. Derfor skal vi have positive forventninger og ville noget med alle børn. Det betyder, at vi har sigte på at det enkelte barn udfordres lige tilpas så meget og på en sådan måde, at barnets udvikling og trivsel næres.

Barnets alsidige personlige udvikling

Vi vil understøtte børn og unge i at udvikle egenskaber og kompetencer, der styrker deres dannelse og personlige udvikling. Vedholdenhed, ihærdighed, empati, behovsudsættelse samt evner til at samarbejde og indgå i fællesskaber er fx vigtige egenskaber i forhold til at klare sig godt i livet helt bredt betragtet.

Det gode børneliv er et liv i balance

Mange børn oplever en hverdag med et højt tempo, med mange krav og valgmuligheder at forholde sig til. Det gode børneliv er et liv i balance - balance mellem at gøre og være. Vi skal give børn tid og mulighed for nærhed, ro og fordybelse. Børn skal have oplevelsen af at slå til og kunne leve op til hverdagens krav. Det er med til at understøtte en sund udvikling af selvværd.

3. Barnets Stemme

Børn og unge er ligeværdige mennesker og skal respekteres og høres. Barnet skal opleve at være betydningsfuld og have indflydelse på egen hverdag og på fællesskabet gennem hele opvæksten. Når barnet bliver set, hørt og oplever indflydelse, styrkes barnets selvværd og udvikling.

Vi bliver klogere af at lytte til, hvad barnet siger

Det er de voksne omkring barnet, der har ansvaret for barnets læring, udvikling, trivsel, og dannelse. Men de voksne kan blive klogere af at lytte til hvad barnet siger. Derfor er vi nysgerrige på og har respekt for barnets perspektiv, og arbejder systematisk med at inddrage barnet og med at få barnet til at give sit syn på udfordringer og løsninger.

Demokratisk dannelse kommer ikke af sig selv

I Odder Kommune ønsker vi, at alle børn og unge forholder sig til og bidrager til det samfund, de er en del af. Vi har et fælles ansvar for alle at bidrage til børn og unges dannelse som aktive og bevidste medborgere, som kan medvirke i et demokratisk samfund. En forudsætning herfor er, at vi i hele barnets opvækst har fokus på at fremme barnets evne til og muligheder for at udtrykke sig.

4. Samarbejde hele vejen rundt om barnet

Barnets udvikling og trivsel er en fælles opgave for alle vigtige aktører i barnets liv. Alle erfaringer og viden om, hvad der skal til, skal bringes i spil i samarbejdet hele vejen rundt om barnet.

De vigtigste voksne i barnets liv

Familier kan se ud på mange måder. Forældrene, eller andre nærmeste omsorgspersoner, er de vigtigste voksne i barnets liv og afgørende for barnets udvikling. Derfor er forældrenes perspektiv og erfaringer særligt vigtige at få bragt i spil i samarbejdet omkring barnet. Et godt samarbejde omkring barnet er med til at give ro, stabilitet og tryghed i barnets liv.

Medarbejderne har et særligt ansvar for samarbejdet

Medarbejdere i Odder Kommune skal prioritere og tage ansvar for et tæt og helhedsorienteret samarbejde med forældrene om barnets læring, udvikling og trivsel – et samarbejde præget af gensidig respekt, anerkendelse, åbenhed, tillid og ligeværd. Medarbejdere skal derfor være dygtige til at mobilisere forældrenes ressourcer og understøtte forældrene i at støtte barnets udvikling og i at mestre eget familieliv.

5. Forebyggelse og tidlige, rettidige indsatser

Alle børn skal trives og have det godt. Trivsel er fundamentet for at børn lærer og udvikler sig, og omvendt styrkes barnets trivsel, når barnet lykkes i forhold til læring og udvikling. Derfor går trivsel og udvikling hånd i hånd.

Forebyggelse gennem stærke fællesskaber og fleksible løsninger

Forebyggelse af mistrivsel hos alle børn er en grundlæggende del af vores tilgang og tænkning. Det betyder, at vi modvirker mistrivsel og eksklusion gennem stærke inkluderende fællesskaber, hvor der er plads til alle, og hvor børnene kan være sig selv. En forebyggende tilgang indebærer også, at vi skaber fleksible og dynamiske løsninger med fokus på effekt og på, hvad der skal til, i forhold til at styrke ressourcerne hos netop det enkelte barn eller den enkelte gruppe.

Tidlig indsats for livslang positiv effekt

Forældre, såvel som voksne, der arbejder med børn og unge, reagerer tidligt i et problems opståen, dvs. allerede når et barn viser de første tegn på mistrivsel. Formålet er, at vi rettidigt går ind i et samarbejde om at give den rette og mindst mulig indgribende støtte, og undgår, at et problem vokser sig stort og uoverskueligt for barnet og familien. Vi er helhedsorienterede i vores tilgang med fokus på at forældrene understøttes i at mestre eget familieliv.

Vi stræber efter lige muligheder for alle børn og unge. Børn der vokser op i sårbare familier er i markant højere risiko for at klare sig dårligere gennem livet end andre børn. Vi styrker de beskyttende faktorer og begrænser risikofaktorer omkring barnet og familien med henblik på at forebygge en negativ udvikling og øge den sociale mobilitet. En tidlig indsats kan give livslang positiv effekt.

6. Helhed og Sammenhæng

Børne- og ungeområdet i Odder Kommune er præget af helhed og sammenhæng. Det betyder at vi har et helhedsorienteret syn på barnet, hvor vi ser barnet i de sammenhænge, som barnet lever sit liv i - familien, venner, skole, daginstitution, fritidsliv osv.

Barnet er ikke problemet – barnet viser problemet

Medarbejdere har en systemisk tilgang, som indebærer at vi forstår barnet i den sammenhæng, som barnet er i. Barnet påvirkes og påvirker de sociale sammenhænge, som det er en del af, og derfor forstår vi barnets adfærd som noget der udspiller sig i relation til andre. Når et barn har udfordringer, kigger vi aldrig alene på barnet, men også på de relationer og mønstre som barnet indgår i.

Vi har et skarpt systemisk blik for helheden, og skaber fleksible og dynamiske løsninger med fokus på hvad der skal til, for at barnet kan mestre en given kontekst og opnå læring, trivsel og udvikling.

Den røde tråd i barnets liv giver tryghed og lyst til at lære

Vi skaber den røde tråd i barnets liv. Det giver barnet og dets familie tryghed og understøtter barnets udvikling. Det er vigtigt at børn, unge og deres

familier oplever sammenhæng mellem barnets forskellige livsområder, fx mellem hjemmet og barnets skole- og fritidsliv. Det handler også om at familien oplever kontinuitet i samarbejdet med kommunen og gode overgange fx mellem dagtilbud og skole eller mellem ungdom og voksenliv.

Sammen og på tværs – med barnet og familien i fokus

Endelig betyder den helhedsorienterede tilgang at vi har blik for at bringe de rette kompetencer og fagligheder i spil rettidigt. Vi skal sikre en hurtig og smidig igangsættelse af indsatser på tværs af fag og sektorer med henblik på at fremme den bedst mulige løsning af kerneopgaven.

Et smidigt og velfungerende tværgående samarbejde fordrer en kultur præget af en stærk systematik i vores arbejde. Indsatser og samarbejde skal altid tage afsæt i en sammenhængende og koordineret plan, for det enkelte barn eller den enkelte gruppe af børn, som er udarbejdet sammen med familierne.

7. Sundt og Aktivt Børne- og Ungeliv

Sundhed og velvære er et væsentlig grundlag for børns og unges læring, trivsel og udvikling. Børn og unges sundhed er et fælles ansvar, og i Odder Kommune understøtter vi børn, unge og familiers muligheder for et sundt og aktivt liv, og inddrager de mange lokale aktører, som spiller en vigtig rolle for børns og unges sundhed.

Børn skal have en sund start på livet

Sundhed og sundhedsvaner grundlægges tidligt i livet, og vi vil medvirke til at give børn en sund start på livet. Forældre er afgørende for at børn og unge vokser op som sunde børn, og vi vil indgå i et tæt forældresamarbejde med fokus på at arbejde sammen hele vejen rundt om barnet i forhold til styrke barnets sundhed.

Sundhed i hverdagen

Med brede sundhedsfremmende tiltag har vi i de kommunale tilbud fokus på at reducere ulighed i sundhed. Med forebyggen-

de indsatser vil vi arbejde for at modvirke børns og unges udvikling af risikoadfærd. Sunde rammer, forebyggelse og sundhedsfremme i hverdagen løfter indsatsen, og sociale relationer og fællesskaber er bærende principper for iværksatte tiltag og aktiviteter.

Naturen og udelivet som rum for læring og bevægelse

Vi vil fremme børns og unges bevægeglæde ved at skabe rammer, der indbyder til aktivitet og bevægelse. Vi vil aktivt bruge naturen og udelivet som læringsrum og som ramme for børns bevægelse i hverdagen.

Et kultur- fritids- og foreningsliv for alle

Vi vil fastholde og udbygge et attraktivt og mangfoldigt foreningsliv, hvor alle børn og unge har mulighed for aktiv deltagelse.

Odder
Kommune

ODDER KOMMUNE, RÅDHUSGADE 3, 8300 ODDER, TEL. 8780 3333